

Oponentský posudek na habilitační práci

„Diferenciálna diagnostika hypotyreózy u psů“

předloženu MVDr. Máriou Fialkovičovou, PhD.

Předložená habilitační práce MVDr. Márie Fialkovičové, PhD. Představuje ucelený a hodnotný vědecký spis, který sestává z vlastní práce obsahující 228 stran textu, do kterého je začleněno 94 tabulek, 41 obrázků a 98 grafů. Autorka se v práci zabývá sedmi rozsáhlými oblastmi výzkumu zaměřenými především na vytvoření referenčních hranic pro posouzení sérových koncentrací hormonů štítné žlázy, využití endokrinologických ukazatelů k diferenciální diagnostice hypotyreózy, porovnání endokrinologických a biochemických parametrů u zdravých, eutyreoidních a hypotyreózních psů, charakteristiku klinických příznaků hypotyreózy a zastoupení jednotlivých plemen psů na jejich celkovém výskytu a v neposlední řadě i terapií hypotyreózy.

Aktuálnost řešených témat je velmi vysoká, protože uvedená problematika je v současné době na vrcholu zájmu světových výzkumných pracovišť a na její řešení se do budoucna zaměřují i výzkumné úkoly vyhlašované v rámci EU, ale i v dalších vyspělých chovatelských zemích. O uvedenou problematiku projevuje velký zájem i laická chovatelská veřejnost.

Po formální stránce je habilitační práce zpracována na velmi vysoké úrovni. Je členěna obvyklým způsobem do jednotlivých kapitol a obsahuje anotaci, seznamy obrázků, grafů a zkratk, úvod do problematiky, literární přehled, cíle práce, materiál a metody, výsledky a diskusi rozdělené do dvou kapitol (zdraví psi, psi s kožními změnami), závěr a seznam použité literatury.

V *Úvodu* je naznačena významnost řešené problematiky, především z hlediska problematiky nárůstu počtu různých kožních onemocnění u psů.

Literární rešerše je mimořádně obsažná a jsou v ní citovány názory a poznatky předních světových odborníků na řešenou problematiku. Především jsou citovány poznatky z posledních let uveřejněné v předních vědeckých časopisech.

Cílem práce bylo sedm oblastí týkajících se možnostmi především možnosti stanovení hypotyreózy u psů a její terapií.

Výsledky a diskuse jsou rozděleny do dvou samostatných kapitol porovnávajících zdravé psy a psy s kožními změnami. Jejich součástí jsou i podkapitoly **Materiál a metody**, v nichž

jsou podrobně popsány zvolené metody založení a vedení pokusů a zpracování získaných výsledků. Vyznačují se značným rozsahem, technickou, časovou a přístrojovou náročností.

V části **Výsledky a diskuse** jsou detailně popsány zjištěné výsledky jednotlivých pokusů a tyto jsou velmi kvalitně a kvalifikovaně porovnány s údaji uvedenými v literárním přehledu. Případné zjištěné odlišnosti jsou autorkou zdůvodňovány na základě vlastních výsledků a současných vědeckých poznatků. Za velmi významné lze považovat kvalitní statistické zpracování výsledků a tím i jejich verifikace. Tabulky a grafy mají velmi dobrou odbornou i grafickou úroveň

V **Závěru** jsou dosažené výsledky shrnuty a ve zkrácené formě jasně formulovány včetně specifikace jejich teoretického a společenského přínosu a jsou zde naznačeny možnosti jejich praktického využití.

V **Seznamu použité literatury** je uvedeno celkem 163 citací předních vědeckých odborníků a jejich prací, z nichž převážná část byla publikována během posledních deseti let především ve významných vědeckých časopisech.

Ze studia jednotlivých kapitol vyplynulo několik námětů, ke kterým směřuji moje dotazy na autorku práce:

➤ Na sledování sérových koncentrací celkového tyroxinu (TT4) byla v habilitační práci u zdravých, eutyroidních a hypotyreózních psů použita RIA metoda s využitím dvou druhů testů. Využíval se test analogový (TT4) a caninní (cTT4). Při porovnávání získaných výsledků referenčních hodnot TT4 nebo průměrných hodnot TT4 pomocí obou testů byly zjištěny u velkých, středních i malých plemen různé alterované hodnoty. Který z těchto testů lze považovat za citlivější a výhodnější v praxi malých zvířat?

➤ V práci jsou popisovány mnohé faktory, které ovlivňují vazebnou kapacitu proteinů pro tyroxin v krvi nejen u nemocných psů, ale mají vliv i na výši sérové koncentrace TT4 u zdravých jedinců. Bylo by možné pro diagnostiku hypotyreózy využívat pouze sledování TT4 v kombinaci s cTSH?

➤ V jakém stádiu vývoje hypotyreózy je možné u fen očekávat začátek poruch fertility? Které příznaky se u nich objevují nejčastěji a jaký mají vliv na vývoj potomstva?

➤ Hypotyreóza je spojena s alteracemi lipidového metabolismu a vývojem obezity u postižených psů. Které jiné hormony kromě tyreoidálních se mohou laboratorně sledovat, a podílejí se na regulaci příjmu potravy a utilizaci energie a mohou tak ovlivnit vznik obezity?

➤ Byl projeven zájem z praxe o zjištěné výsledky?

Závěr

Celkově lze předloženou habilitační práci MVDr. Márie Fialkovičové, PhD. hodnotit jako významný vědecký spis obsahující výsledky a vyhodnocení řady výzkumů zaměřených na diferenciální diagnostiku hypotyreózy u psů. Některé z provedených pokusů jsou zcela originálního charakteru, další rozšiřují dosavadní hranice vědění a jsou především po stránce metodické na světové úrovni, čemuž nasvědčují i ohlasy na již publikované práce. Jsou to pokusy velmi náročné na metodiku a na čas. Získané výsledky mají velký význam pro praxi a welfare zvířat, obohacují metodologické postupy, rozšiřují teoretické poznatky vědy a jsou využitelné jako základní východiska pro rozvoj a orientaci dalšího výzkumu.

Z formálního hlediska je práce přehledně členěna, je psána srozumitelně, bez zásadních nedostatků a má vysokou grafickou úroveň. Množství dosažených výsledků splňuje kritéria pro obhajobu habilitační práce.

Z uvedených důvodů **doporučuji habilitační práci přijmout k obhajobě a po jejím úspěšném obhájení udělit MVDr. Márii Fialkovičové, PhD. vědeckopedagogický titul „docent“ ve studijním oboru 6.3.4. Vnitřní choroby zvířat.**

V Českých Budějovicích
22.1. 2013

prof. Ing. Milošlav Šoch, CSc.
Zemědělská fakulta JU v Č. Budějovicích
Studentská 13, 370 05 České Budějovice